TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı: 2800
HEDEP Tarih: 10-1(-2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31 Mart 2024 Pazar günü yapılacak seçimler öncesinde Şırnak başta olmak üzere birçok il ve ilçede seçimlere yönelik yapılmaya çalışılan usulsüzlükler gözlemlenmektedir. Söz konusu usulsüzlüklerin başında seçime yönelik adres değişiklikleri ve seçmen kaydırma işlemleri gelmektedir. Seçimlerde bilgi, belge ve tanıklarla desteklenen usulsüzlük iddialarının araştırılmaması seçimlerin meşruluğunu ve seçilen yerel yönetimin meşruiyetini şüpheli hale getirecektir. Önümüzdeki yerel seçimlerin şeffaf ve güvenilir olması, seçim sonuçları etkileyecek faaliyetlerin yok sayılması yasal bir zorunluluk olup, demokrasinin de gereğidir. Dolayısıyla özellikle Şırnak ve diğer il ilçelerdeki şaibe ve usulsüzlük iddialarının araştırılması ve alınacak önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 10.11.2023

Mehmet Zeki İRMEZ

Şırnak Milletvekili

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

GEREKCE

Demokratik bir yönetimin oluşmasının ön koşulu, hiç kuşkusuz şeffaf bir ortamda farklı görüşleri temsil eden siyasi partilerin serbestçe örgütlenebildikleri ve her türlü baskıdan uzak, özgürlükçü bir ortamda girdikleri seçim sonrasında halkın iradesini yansıttığı sandıklardan çıkan sonuçtur. Seçim güvenliğinin korunduğu, eşit ve adil bir siyasal yarış sonrasında çıkan sonucun seçilenlere yönelik demokratik meşruluk kazandırdığı da tartışmasızdır.

Fakat geçmiş seçimler ve 31 Mart 2024 yılında yapılacak yerel seçimler öncesi yaşanan gelişmelere bakıldığında artık seçim güvenliğinden bahsedilemeyecek düzeyde seçim ihlallerin yaşandığı görülecektir. Çok geriye gitmeden kısaca seçimlerde yaşanan ihlalleri ve iddiaları hatırlayacak olursak; 2017 Anayasa referandumunda yasal mevzuata tamamen aykırı bir şekilde mühürsüz oyların geçerli sayılarak sisteme dâhil edilmesi, 24 Haziran 2018 Cumhurbaşkanlığı ve milletvekilliği seçimlerine OHAL koşullarında girilmesi ve bu seçimler öncesinde kamuoyuna yansıyan sandık taşıma, birleştirme gibi bir takım seçim usulsüzlüklerinin yaşandığı iddiaları bunların başında gelmektedir. Yine 31 Mart 2019'da yapılan yerel seçimlerde seçmen kaydırma, seçmen ekleme, seçmen sildirme gibi ciddi iddialar da gündeme gelmiştir. Özelikle Yüksek Seçim Kurulunun seçmen kayıtlarında birçok il ve ilçe merkezinde tek daireye yüzler hatta binlerce kişinin yazıldığı tespitleri yapılmıştır. Öte yandan 14 Mayıs ve 28 Mayış seçimlerinde seçim süreci boyunca mevcut görevlerinden istifa etmeden milletvekili adayı olan kimi bakanların başında bulundukları bakanlıklara ait imkân ve kaynakları seçim çalışmaları için kullanmaları, özellikle bu bakanlıklara ait temsil ve tanıtım giderlerinin seçim öncesinde rekor düzeyde artış göstermesi, Şırnak başta olmak üzere birçok ilde tarafsız ve bağımsız olması gereken il ilçeidari amirlerin yasalara aykırı şekilde iktidarın seçim kampanyası ve çalışmalarında yer almaları demokratik seçimlerin gereğine uyulmadığını göstermektedir.

Adil ve eşit seçimlerin yapılmasına engel olan birçok uygulamanın yanı sıra doğrudan sandık sonuçlarına seçmen kaydırma ile yapıldığı iddia edilen müdahalelerin araştırılmaması seçimlerin meşruluğuna ve seçilen yönetimin demokratik meşruluğuna gölge düşürmektedir.

Bunun en bariz örneği ise yine Şırnak'tır. 24 Haziran 2018 seçimlerinde Şırnak'ın Merkez ilçesindeki seçmen sayısı 9 ay sonraki yerel seçimlerdeki seçmen sayısından 5 bin 616 fazla

çıkmıştır. Bu farkın yerel seçimlere yönelik yapılan seçmen kaydırma sonucu gerçekleştiği belirtilmektedir. Genel ve yerel seçim sonuçları karşılaştırıldığında oransal anlamda tablonun iktidar lehine neredeyse ters yüz edildiği görülmektedir. 31 Mart 2019'da yapılan yerel seçimlerde özellikle Şırnak Merkez ve Uludere ilçesinde ayarlamaların yapılarak sandık sonuçlarının değiştirildiği benzer ayarlamaların 31 Mart 2024 yılında yapılacak yerel seçimler içinde başladığı belirtilmektedir. Köy köy kaç seçmenin yer değişikliği yapılacağına dair listelerin oluşturulduğu, bu listelerle muhtarlara giderek bu yönlü taleplerin iletildiği, muhtarlara telkin ve talimatlar verildiği tarafımıza yerel kaynaklarca ulaştırılmıştır. Bu iddialar karşısında partimiz ve ilgili kişiler Nüfus Müdürlüklerine ve YSK'ya dilekçelerle başvurular yapmıştır. Ancak bu yönlü çalışmaların devam ettiği önceki seçimlerde de iddia edildiği üzere korucular ve güvenlik güçleri üzerinden seçimlere yönelik adres değişikliklerinin yoğunlaştığı belirtilmektedir. Ayrıca il ilçe idari amirlerinin seçim öncesi doğrudan siyasi parti çalışanı gibi hareket ettikleri, Şırnak'ın yerel sorunlarını seçim vaadine dönüştürdükleri belirtilmektedir. Bu nedenle seçimlerle belirlenen yönetimin meşruluğunun sağlanması adına, kamu görevlilerinin seçimlere olan etkisinin tespiti, seçimin şeffaflığı ile güvenilirliğine gölge düşüren iddiaların araştırılması için Meclis tarafından komisyon kurulması zaruridir.

•1	SEZAİ TEMELLİ	MUŞ	hm
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	#
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	Coffe
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	Paris
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	Atta
6	NEJLA DEMIN	AÊRI	Altro
7	PERIHAN KOCA	MERSIN	Derluth
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	Res.
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDÍN	Blungs
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	Del
	ļ.	1.	~
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	ful un
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	SUM
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	with
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	Listops
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	Cul
17	GEORGE ASLAN	MARDIN	Sem!
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	Smine
19	BURCUGÜL ÇUBUK	izmir	S-Sul
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	- Jugar